

1. ÚVOD DO CENTRÁLNEHO VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

V súčasnosti je otázka efektívneho používania verejných zdrojov vysoko aktuálna, pričom jedným z nástrojov na dosiahnutie tohto cieľa je efektívne uplatňovanie zákona o verejnom obstarávaní. K zefektívneniu procesu verejného obstarávania môže a dokáže napomôcť aj uplatňovanie centrálneho verejného obstarávania. Práve inštitút centrálneho verejného obstarávania a predstavenie praktických skúseností s uplatnením centrálneho verejného obstarávania v praxi bude predmetom tejto brožúry, ktorá nadväzuje na príspevok uverejnený v Newsletteri pre verejné obstarávanie č. 3/2012.

Centrálne verejné obstarávanie je orgánmi Európskej únie (EÚ) definované ako technika napomáhajúca rozširovaniu hospodárskej súťaže a zefektívňujúca proces verejného obstarávania. Cieľom centrálneho verejného obstarávania je prostredníctvom zefektívnenia procesu verejného obstarávania dosiahnuť hospodárnejšie, efektívnejšie, účelnejšie a transparentnejšie vynakladanie verejných prostriedkov.

Právnu možnosť postupovať pri obstarávaní verejných zákaziek na dodávku tovaru, verejných zákaziek na stavebné práce a verejných zákaziek na poskytovanie služieb prostredníctvom tzv. centrálnych obstarávacích organizácií založili smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a 2004/18/ES o koordinácii postupov pri zadávaní verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby upravujúce koordináciu postupov zadávania predmetných zákaziek na základe existujúcej praxe vo viacerých členských štátoch. Vyššie uvedené smernice boli do legislatívy Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) transponované prostredníctvom zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) nasledovne:

§ 10 Centrálne obstarávacia organizácia

- (1) Centrálne obstarávacia organizácia na účely tohto zákona je verejný obstarávateľ podľa § 6 ods. 1 zákona, ktorý zabezpečuje tovary alebo služby určené pre verejných

obstarávateľov a obstarávateľov alebo zadáva zákazky alebo uzaviera rámcové dohody určené pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov.

- (2) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu nadobúdať tovary, práce alebo služby prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie alebo od centrálnej obstarávacej organizácie.

Novelizácia zákona č. 25/2006 zákona o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zmysle zákona č. 91/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, účinnom od 9.3.2012 (ďalej len „zákon č. 91/2012“), priniesla, okrem iného, aj nasledovnú úpravu v oblasti centrálneho verejného obstarávania:

§ 10 Centrálne obstarávacia organizácia

- (1) Centrálne obstarávacia organizácia na účely tohto zákona je

- a) verejný obstarávateľ, ktorý zabezpečuje tovary alebo služby určené pre verejných obstarávateľov alebo zadáva zákazky alebo uzaviera rámcové dohody určené pre verejných obstarávateľov,
- b) obstarávateľ, ktorý zabezpečuje tovary alebo služby určené pre obstarávateľov alebo zadáva zákazky alebo uzaviera rámcové dohody určené pre obstarávateľov,
- c) európsky orgán verejnej moci, ktorý
  - 1. zabezpečuje tovary alebo služby určené pre verejných obstarávateľov alebo obstarávateľov alebo
  - 2. zadáva zákazky alebo uzaviera rámcové dohody určené pre verejných obstarávateľov alebo obstarávateľov.

- (2) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu nadobúdať tovary, práce alebo služby prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie alebo od centrálnej obstarávacej organizácie.

Hlavnými výhodami centrálneho verejného obstarávania sú:

- *hospodárnejší a efektívnejší proces verejného obstarávania z hľadiska úspor*
  - o časových (kumulácia činností),
  - o finančných (množstevné zľavy, zníženie nákladov na služby súvisiace s realizáciou zmluvy),
  - o personálnych (osoby odborne spôsobilé na verejné obstarávanie, vecní experti, kontrolóri, administrátori),
  - o administratívnych.
- *profesionalizácia*
  - o komoditná – podľa druhu predmetu zákazky verejného obstarávania,
  - o sektorová – podľa typu subjektu povinného uplatňovať postupy verejného obstarávania,
  - o procesná – podľa špecializácie na určité postupy zadávania zákaziek.
- *vyššia transparentnosť vo verejnom obstarávaní z dôvodu použitia nadlimitného zadávania zákaziek vyhlasovaného aj v Úradnom vestníku Európskej únie, nahrádzajúceho niekoľko zjednodušených postupov zadávania zákaziek.*
- *hospodárnejšie a efektívnejšie vynakladanie verejných zdrojov*
  - o možnosť uplatnenia kvalifikačného systému viacerých potenciálnych dodávateľov/ poskytovateľov/zhotoviteľov a z toho plynúca zvýšená kvalita, odbornosť a profesionalita,
  - o možnosť opakovaných otvorení súťaže na cene či kvalitatívnych parametroch, resp. ich kombinácii,
  - o odstránenie duplicitných nákupov,
  - o vysoká pravdepodobnosť dosiahnutia ponuky výhodnejších jednotkových cien (množstevné zľavy).
- *pružné, okamžité zadanie verejnej zákazky bez časových strát,*
- *možnosť efektívneho dohľadu a výkonu kontroly na jednom mieste,*
- *zníženie rizika chybného alebo nesprávneho postupu,*
- *významný antikorupčný nástroj.*

4. Praktické skúsenosti so zadávaním zákaziek prostredníctvom centrálneho verejného obstarávania

Dobрым modelovým príkladom na predstavenie zadávania zákazky prostredníctvom centrálneho verejného obstarávania v praxi je postup verejného obstarávania na predmet zákazky „Zabezpečenie komunálnych služieb“. Uvedený postup verejného obstarávania (ďalej len „postup“) uskutočnil Centrálny obstarávateľ ako verejný obstarávateľ podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona v prospech tretích strán - Prijímateľov z oblasti samosprávy (mestá, obce) a záujmových združení (napr. mikroregióny) postupom užšej súťaže. Výsledkom postupu zadávania zákazky bolo uzatvorenie Rámcovej dohody medzi Centrálnym obstarávateľom a viacerými úspešnými uchádzačmi/Poskytovateľmi, na základe ktorej sú následne poskytované plnenia týkajúce sa poskytovania komunálnych služieb pre jednotlivých Prijímateľov prostredníctvom Vykonávacích zmlúv.

Vzťah medzi Centrálnym obstarávateľom, Prijímateľmi a úspešnými uchádzačmi/Poskytovateľmi znázorňuje schéma č. 1 uvedená v kapitole č. 1 – Úvod do centrálneho verejného obstarávania.

Ale rozmeňme si to na drobné, krok po kroku:

A) Realizácia postupu verejného obstarávania a uzatvorenie Rámcovej dohody

1. Prípravná fáza

V rámci prípravnej fázy Centrálny obstarávateľ oboznámil možných Prijímateľov o jeho zámere uskutočniť postup zadávania zákazky na vyššie uvedený predmet zákazky ako aj požiadal o vyjadrenie zámeru pripojiť sa k zadávaniu zákazky a uzatvoriť s Centrálnym obstarávateľom príslušný zmluvný vzťah – Zmluvu o spolupráci. Na základe týchto zmlúv bol Centrálny obstarávateľ následne oprávnený realizovať postup zadávania zákazky v prospech Prijímateľov a Prijímatelia boli oprávnení objednávať si obstarané služby a uzatvoriť zmluvy

na ich plnenie s oprávnenými Poskytovateľmi služieb. Zároveň Centrálny obstarávateľ v spolupráci s možnými Prijímateľmi nadefinoval stručný opis predmetu zákazky, podmienky účasti a kritériá na vyhodnotenie ponúk pre potreby vyhlásenia postupu verejného obstarávania a zverejnenia príslušných oznámení vo verejnom obstarávaní.

2. Zverejnenie Predbežného oznámenia

V novembri 2011 odoslal Centrálny obstarávateľ Predbežné oznámenie na zverejnenie v Úradnom vestníku Európskej únie a vo Vestníku verejného obstarávania.

3. Zverejnenie Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania a vyhlásenie postupu verejného obstarávania

Po zverejnení Predbežného oznámenia v Úradnom vestníku Európskej únie vyhlásil Centrálny obstarávateľ v novembri 2011 zadávanie nadlimitnej zákazky na poskytnutie služieb s názvom predmetu zákazky „Zabezpečenie komunálnych služieb“ postupom užšia súťaž. V oznámení o vyhlásení verejného obstarávania (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie ako aj vo Vestníku verejného obstarávania, Centrálny obstarávateľ uviedol, okrem iného:

- že nakupuje pre iných verejných obstarávateľov (bod I.4) a Príloha č. A oznámenia),
- že výsledkom postupu bude uzatvorenie rámcovej dohody s viacerými uchádzačmi, pričom špecifikoval maximálny počet príslušných uchádzačov (bod II.1.4) oznámenia),
- trvanie rámcovej dohody (bod II.1.4) oznámenia),
- informácie o predložení žiadostí o účasť, vyhodnotenia splnenia podmienok účasti a výzve na predloženie ponuky, lehote na doručenie žiadostí o vysvetlenie podmienok vo verejnom obstarávaní, lehote poskytnutia príslušného vysvetlenia a miesta jeho zverejnenia (bod VI.3) oznámenia).

Informácie týkajúce sa opisu predmetu zákazky, podmienok účasti a kritérií na vyhodnotenie ponúk uvedené v oznámení boli stanovené a nadefinované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona.